

Column

Talent

In een ver verleden besloot de vereniging waar ik lid van was het jonge talent in de eigen gelederen te gaan koesteren en werd ik gerekruteerd voor het Talentenproject. Vanaf dat moment ontmoette ik voortdurend gegniffel van jaargenoten: daar is het talent, hoe bevalt dat nou om talent te zijn, heb je nog een briljant idee vandaag? Natuurlijk, het was ook jaloezie, maar toch was ik liever buiten het project gebleven. De erkenning van talent is mooi, maar een talent *zijn* is minder mooi. Het betekent immers dat je er nog niet bent (waarheen je ook wil), maar dat er van je verwacht wordt dat je het helemaal gaat maken. Eigenlijk kan het alleen maar tegenvallen.

Toch heeft het grote voordelen om als talent bestempeld te worden. De Amerikaan Malcolm Gladwell liet zien in zijn boek 'Outliers' dat het bepalend is voor je kans op succes in het leven. In zijn zoektocht naar succesfactoren stuitte hij op het fenomeen dat een verrassend groot aantal professionele ijshockeyspelers in de eerste maanden van het jaar geboren is. Veel meer dan op grond van toeval mogelijk is. De oorzaak voor dit verschijnsel, dat ook in andere sporten kan worden aangetroffen, is dat de knip voor de indeling van kinderen in de ijshockeycompetitie op 1 januari ligt. De jongens geboren in januari en februari zijn fysiek veel verder dan hun teamgenoten uit december. Dat betekent dat zij minder vaak op de bank zitten, meer aandacht krijgen van de trainer en meer kans hebben geselecteerd te worden voor regionale en landelijke talentenprojecten. En zo wordt hun voorsprong op de december-gevallen elk jaar ietsje groter, een *accumulative advantage* dus.

Dit mechanisme werkt ook in andere sectoren, zoals onderwijs en het professionele leven, stelt Gladwell. Misschien is het effect in Nederland minder sterk, omdat in het Nederlandse onderwijssysteem relatief veel aandacht is voor de zwakkere leerlingen. Maar of het nu gaat om extra uitdagende opdrachten op de basisschool, honours-vakken op de universiteit of traineeprogramma's van bedrijven of overheden, ze werken allemaal als een *self-fulfilling prophecy*: de deelnemer wordt beter dan de rest, ook al was ie dat vantevoren nog niet. En dus is de les: steek je kop uit boven het maaiveld en ga voor het Talentenproject!

Klaartje Peters
(40) is zelfstandig onderzoeker en publicist